

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDACluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 620
Félévre — — 320
Negyedévre — — 170
Egy hónapra — — 60
Egy szám ára, pályaud-
varon és vidéken is, 3 le
Bukarestben — 3.5

Csehszlovákiában

Egy hónapra — 20 ck
Egy szám — 1.20 ck

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 102. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5683. Tamuz 12. — 1923. június 26. Kedd

Az ifjúság régen és ma

A román ifjúság tegnap nagyszerű történelmi esemény emlékéit ünnepelte: a román szabadságharc évfordulóját. Június 24-én mulott hetvenöt esztendeje annak, hogy az 1848-as európai forradalmak szele megborzongatta Bukarest népét is. Hetvenöt éve, hogy a fővárosban összesereglett ifjúság Bibescu herceg palotája előtt összegyűlt és a „fiatal alkotmány” aláírását követelte a vajdától. A palota lépcsőjéről Magheru és Catina, a forradalom ifju vezérei hirdették ki az emberi szabadság manifesztumát és a szuverén román nép akaratát. Huszonegy pontban foglalták össze a forradalmi nép kívánságait. Valamennyit a negyvennyolcas szabadságharcok közös háromsága: a szabadság, testvériség és egyenlőség eszméje hatotta át. A nemes eszmékért hevülő ifjúság kitárt szívet fogadta a nyugatról érkező tüzet, amely egyértelmű volt a leláncolt ember felszabadításával. Mert az ifjúság nemzedékről-nemzedékre szálló tradíciós örökségnek tekintette a harcot a haladásért, az igazságért, az emberiségért.

A hetvenöt évvel ezelőtt kihirdetett „fiatal alkotmány” a magára eszmélő Európa új hitvallása volt. A huszonegy pont esze kimondja a politikai jogegyenlőséget az ország összes lakosai számára nemzetiségi, vallási, nyelvi és osztálykülönbség nélkül. A nyolcadik pont teljes sajtószabadságot rendel el, a tizenhatodik a nőket emeli egyenlő sorba a férfakkal, a tizenkilencedik és tizenharmadik a bot- és halálbüntetést és végül a huszonegyedik a zsidóknak adta meg mindazon jogokat, amelyek a román polgárokat megilletik. Az alkotmány többi pontja, amelyet nem említettünk meg, harmonikusan illeszkedett bele ebbe az eszmekörbe. Az ifjúság lázadása volt ez a középkor ellen, amely itt maradt és sötétségben tartotta a lelkeket. Az ifjúság megalkuvást nem ismerő szabadságvágya robbant ki ezekben a napokban és feltárta a bezárt ablakokat, hogy beömljön rajtuk az életet adó friss tavaszi lehellet, a világosság. A szabadságért küzdők sorában Bukarestben éppúgy, mint Párisban, Bécsben és Budapesten, ott voltak a zsidó fiatalok is és együtt köszöntötték testvéri egymásratalálásban a felkelő napot. A Stirbey-palota lépcsőzetén az ifju Bratianu és Catina oldala mellett ott állott a két Rosetti-fivér és a lángszavu Rosenthal és hirdette a népnek a bilincsoldó igazságokat.

Hetvenöt év telt el azóta, hogy Bukarest utcáin kivirágzott a szabadság gondolata s ha az idők távolából visszahozzuk tekintetünket mai életünkbe, azt kell hinnünk, hogy nemcsak időben távolodtunk el ama nagyszerű kortól és a kor mozgó eszméitől, de a valóságban is. Az „ifju alkotmány” huszonegy pontjából vajmi kevés lett valósággá és meg kellett értnünk, hogy hetvenöt évvel később olyan alkotmányt kapott az ország, amely szabadság és jogok tekintetében messze mögötte maradt ama réginek. De nem ez a legszomorubb. A legtöbb szabadságharc közös sorsa volt, hogy utána feltámadt a reakció és elsöpörni igyekezett mindazt, amit a forrongó fiatalság kiverkedett. De az ifjúság ott volt az örhélyen és előbb-utóbb mégis az új eszme maradt a győztes. Az emberiség nem vesztette el a hitét, mert maga előtt látta a fiatalságot, a haladás zálogát. Csak most, ezekben a zilált,

napokban kezd kibontakozni egy döbbenetes jelenség: az ifjúság eltévedtette szem elől eredendő hivatását, hátat fordított a jövőnek és behuny szemekkel olyan utakra tévedt, amelyek nemhogy előrevinnék az emberiséget, de megrabolják jövőbe vetett hitétől is. Egy reakciós fiatal generáció van ma felnövekvőben Európaszerte, amely eldobva az ősi tradíciókat, az elfogultság és gyűlölet sötét táborát erősíti. Az ifjúság a világháború káoszában elvesztette

önmagát. A régi erényeket az elzárkózás és hatalmi ambíciók eltévedése váltotta fel. Ha nem érkezik hamar intő, megváltó gesztus, ha az ifjúság nem szól meg a maga igazi hangján, az emberiség sorsa hosszú időre meg van pecsételve. A régi szabadságharcok visszatérő évfordulói, a feltornyosuló emlékek adják vissza az ifjúság elvesztett egyensúlyát és mutassák meg az ifjúság egyedül lehetséges utját, azt, amely a jövő felé vezet.

Amerika lehetetlenné akar tenni minden háborút

Harding a nemzetközi bíróság felállításáról

(Newyork, június 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Harding köztársasági elnök a napokban nagy beszédet tartott Saint Louisban Amerikának a nemzetközi bíróságba való belépéséről. Harding mindennek előtt kijelentette, hogy nézete szerint ennek a bíróságnak teljesen függetlennek kellene lennie a népszövetségtől. Majd vázolta a nemzetközi bíróság hivatását. Felállításához két feltételt lát szükségesnek. 1. A nemzetközi bíróságnak gyakorlatban egyeznie kell az elmélettel, amely létrehozza. 2. Az Egyesült-Államok a többi országokkal egyenjogú félként szerepeljenek a bíróságban. Az elnök azután kifejtette, hogy az amerikai nép ellensége a népszövetségnek. Ezért tartja szükségesnek a felállítandó nemzetközi bíróság és a népszövetség teljes különválasztását. A különválasztásra két mód adódik: vagy megadják a bíróságnak azt a jogot, hogy

a vitás ügyekben minden megkérdés nélkül döntsön, vagy mindenekelőtt választott bírósággá kellene átalakulnia és résztvevőinek meg kellene adni a felhatalmazást, hogy a választott bíróság döntéséről a népszövetségben referáljanak. A népszövetségnek az a privilégiuma, hogy egyedül döntsön a vitás nemzetközi ügyekben, megszüntetendő.

Nagy vonásokban ezek volnának Harding tervei a nemzetközi bíróság felállításáról. Legközelebb beszámol erről az amerikai szenátusban, amely majd a tárgyalásokat nemzetközi bíróság felállítására az egyes államokkal megindítja. Ennek a bíróságnak tehát kimondottan az volna a feladata, hogy az egyes nemzetek között támadt konfliktusokat rendezze és feltétlenül lehetetlenné tegye bármilyen háború kirobbanását.

Németország leszereli a passzív rezisztenciát

A német kormány tárgyalni akar a franciákkal. Cuno kancellár külpolitikai beszéde Königsbergben

(Königsberg, június 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Cuno kancellár königsbergi látogatása alatt magához kérte a hatóságok, politikai pártok és gazdasági szövetségek vezetőit, akik előtt hosszú beszédben ismertette a helyzetet. A kancellár többek között ezeket mondotta: — Tapasztalataim alapján kijelentem, hogy a Ruhr-vidék megszállt területén a védekezés és ellenállás akarata most is éppoly határozott és szilárd a lakosságnál, mint az első francia csapatok bevonulásakor. Minden elnyomatásnak, vagyon-, egészség-, szabadság- és életáldozatnak ellenére mindenütt kitartanak a passzivitás mellett.

De a kormány politikájának őszintének és egyenesnek kell lennie,

hogy meg ne hosszabbítsa az igazi németek szenvedéseit a kelletén túl.

A német kormány mindent elkövet az ésszerű és elviselhető megoldás érdekében, amely végérvényesen biztosítsa az ország nyugalmát és nem teszi ki a német népet és gazdasági életet újabb betörések veszedelmének. A legutóbbi memorandummal Németország elérte, hogy az eltompult, részvétlen világot meggyőzte békés szándékairól.

Németországnak őszinte akarata, hogy jóviszonyban éljen szomszédaival és elget tegyen jóvátételi kötelezettségeinek.

Az ellenállást nem a német kormány szervezte, hanem a nép akaratából eredt és így semmi parancsol azt megszüntetni nem lehet.

Ezután így folytatta beszédét Cuno kancellár:

— Semmiféle eszközünk nincs arra, hogy márról-holnapra

tárgyalászatához ülhessünk a franciákkal.

Németország minden erejét a jóvátétel fizetésére akarja fordítani. Ezzel szemben állami szuverenitása és a nép szabadsága visszanyerését követeli. Az egész birodalomnak osztoznia kell a Ruhr-front iránti köteleességek teljesítésében. Kénytelenek vagyunk külpolitikai nyomásra olyan intézkedéseket tenni, amelyeket egészséges gazdasági körülmények között pillanatig sem fogadott volna el az ország.

Politikai körökben Cuno beszéde szenzációt keltett. Olyan jeleket látnak benne, amelyek arra vallanak, hogy

a kancellár bizonyos mértékben eltért eddigi merev magatartásától

és lehetőséget sejtett a franciákhoz való közeledés számára. Poincaré minapi hasonlóan engedékenyebb hangú beszéde után remélni lehet, hogy a semleges közvetítésnek meglesz a kellő eredménye.

— Megnyílt a népszövetségi ligák konferenciája. Bécsből jelentik: A népszövetségi ligák uniójának tanácsa ezidei ülészeit ma nyitotta meg.

— Ujból kitört az Etna. Messzinából jelentik: A lávafolyam tovább ömlik a síkság felé. Ma az Etnának újabb kitörései voltak. A feltörő lávafolyamok órákint tizenöt méteres sebességgel haladnak. Már eddig több szülőhegyet elárasztott a láva, amely Linguaglossa városát újból fenyegeti. Hivatalos megállapítás szerint az olasz lapok tulozták a katasztrófa méreteit. Összesen hetvenmillió lira kárt okozott az Etna kitörése, amelynek azonban emberélet nem esett áldozatul.

győztem!

Cluj

Oradea-Mare
Bémer-tér. 1392

stabil gőzgép,
raulikus olajprés,
nal szállíthatók.
Sácuiască 2. szám

ovics Mór

rványgolyó
1358

és Tsa
gina Maria
nmí labda,
és galanterie
doán kaphatók.

nk,

2 négyzetmé-
gyártmányuval

se Cluj

Újabb eredmény a vérhaj gyógyításában

Ostwald tanár felfedezése

(Bécs, június 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A német kolloidehemiai társaság elnöke, Ostwald Wolfgang leipzigiegyetemi tanár, akinek neve a kolloidehemia köréből irt számos könyve és tanulmánya révén Európaszerte ismert, a bécsi orvosegylet június huszonkettediki gyűlésén feltűnést keltő előadást tartott egy általa összeállított speciális higanypreparátum kolloidkémiai hatásáról. Ostwald professzor új készítményét a bécsi Ehrmann bórgyógyászati klinika asszisztense, dr. Brünauer két év alatt körülbelül háromszáz betegen a legsikeresebb eredménnyel próbálta ki.

Az új készítmény, amelyet felfedezője diphasolnak nevez, therapijai hatásáról Brünauer doktor számolt be, aki rámutatott arra, hogy a diphasolnak ellentétben, a többi higanykészítményekkel, semmi vagy igen jelentéktelen a mérgező mellékhatása. A vérhajmegbetegedéseknél diphasol hatására a körtünetek igen gyorsan gyógyultak, a kórokozók (spirochaeta pallida) már rövid kezelés után is eltűntek, a Wassermann-reakció pedig negatív lett.

A vérhaj eddigi kezelése kémiai volt, a higany- és salvarsan-preparátumok kémiai hatása játszott közre a kórokozók elpusztításában. A bécsi orvosi iskola nevezetesebb képviselői, mint Wagner-Jauregg, Finger és Kirle már régebben azon az állásponton vannak, hogy a vérhaj gyógyításában a szervezet általános védekezésének kifejlesztését kell szem előtt tartani. A diphasollal végzett injekciók után sikerült kimutatni a mikroszkópikus véralakelemeknek változását. (A szervezet általános ezekben a fiziko-kémiai változásokban nyilvánul meg.) Ez a körülmény valószínűvé teszi, hogy a diphasol a tisztán kémiai higanyhatáson kívül hatással van a szervezet fiziko-kémiai állapotára is és így általános gyógyító hatást is fejleszt ki.

Ostwald professzor új felfedezése bécsi tudományos körök szerint hatalmas lépéssel juttatta előre az orvosi tudományt az emberi betegségek legrettenesebbikével, a vérhajjal vívott évszázados harcát.

Még sehol és soha

nem voltak kaphatók
készben olyan kitűnő

öltönyök,
felöltők,
flurukák,
mint most

KATZ és MENDEL

cégnél Cluj, Fötér 10. szám.
Szövetek nagy választékban.

Kamar! Lábbelit babylononni!
Minden cipész tudja!

Eredeti gyári
árak!

Eredeti gyári
árak!

„HELIOS“

kötött-szövött árugyár lerakata
Cluj, Piața Unirii
(Fötér)
7.

Óriási választék kötött és szövött
árugyárban, harisnyák és keztükben!

Lloyd George lapja az erős kéz politikáját követeli az arabok ellen

Az angol sajtó eittéli Samuel kormányzó engedékenységét

(London, június 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Közelkelet legutóbbi eseményei az angol politikai életben ismét felszínre dobták az arab problémát. Az angol sajtó behatón foglalkozik az új helyzettel és pártállás szerint foglal állást Palesztina és a cionizmussal szemben.

Lloyd George lapja, a „Daily Chronicle“ vezércikkben ismerteti Palesztina mai viszonyait. Nehéz megállapítani, írja a lap, vajjon az arabok Anglia ellen, vagy a cionizmus ellen küzdenek. Eddigi magatartásuk arra enged következtetni, hogy mind a kettő ellen harcolnak. Az arabok nem képesek Palesztinát önállóan kormányozni. Veszedelmes is volna az országot átengedni részükre, mert

Palesztina sokkal fontosabb Angliának, semhogy kétes kimenetelű kísérletekbe bocsátkozhatnék. Palesztinának a Suezkanális uralmára époly jelentősége van, mint Afganisztánnak Indiára.

Ki tudja, mi lett volna Palesztinából, ha átengedtük volna az araboknak. Könnyen lehetséges, hogy rövid idő alatt a francia Sziria egy részévé vált volna, vagy a törökök kerítették volna ismét hatalmukba. Akármelyik eset következett volna be, nagy veszedelmet jelentett volna az angol uralomra. Az arabok arra spekulálnak, hogy Angliának közböbs a cionizmus, de elfelejtik, hogy itt sokkal többről van szó. A birodalom biztonsága fordul meg ezen és ezt nem szolgáltatathatjuk ki idegen érdekeknek.

Az araboknak — folytatja a lap — nincs mit panaszkodniok. A palesztinai kormány legmesszenelőg pártatlan. A bevándorlás ellenőrzés alatt áll s a zsidók, akik Palesztinába jönnek, pénz és kultúrát hoznak magukkal, a vallási szabadság teljesen korlátlan, és Samuel kormányzó minden alkalommal messzenelőg engedelményeket tesz az araboknak. Ezeket az engedményeket azonban az arabok a gyöngeség jelének tekintették és minden bizonyjal

jobb lett volna, ha Palesztinában is az erős kéz politikája érvényesül.

A cikk végén követeli a lap, hogy a kormány vizsgálja meg alaposan az angol közvélemény álláspontját a Palesztina-kérdéssel szemben, mert az arabok között azzal agítálnak, hogy az angol lakosság nagyrésze elégedetlen a kormány cionistabarát politikájával. A kormánynak új mandátumot kell kapnia a parlamenttől és meg kell szilárdítania palesztinai politikáját.

A konzervatív „Referee“ című lap hosszabb tanulmányban ismerteti a Palesztina-kérdést. A lap megállapítja, hogy a zsidók teljes joggal követelik Palesztinát nemzeti otthonuknak. A kérdés csupán az, vajjon Anglia hivatott-e rá, hogy a zsidókat e törekvésükhöz segítse. Igenlőleg kell felelnünk. Sőt mi több, ha nem volna Palesztina, Angliának kellene teremtenie egyet.

A szejzi-csatorna miatt. Mert Palesztina nélkül a csatornát nem lehet megvédeni. Az arabok számára nem jelent a zsidó Palesztina hátrányt. Nagyon sajnálatraméltó, hogy sir Herbert Samuel nagy engedékenysége dacára is súlyos helyzetbe jutott. A legfontosabb feladat, egy jómódu Palesztinát teremteni, amely erős bástyát alkotna minden támadás ellen az India felé vezető uton. Az arabok által ezt sohasem érhetjük el. Csak a zsidók tehetik erőssé Palesztinát.

A „News of the World“ leszögezi, hogy az arabokat csak az angol csendőrök szuronyai tartják féken és egy felkelés esetén az angolok két tűz közé szorulnának. Ez a kis ország mindmáig viharos foltja maradt a földnek.

Az antiszemita „Sunday Express“ egészen groteszk következtetéshez jut a probléma vizsgálatában. Kiszámítja, hogy a palesztinai igazgatás több mint kétmillió font sterlingjébe kerül Angliának. Körülbelül ennyit jövedelmez az Angliában bevezetett gyufaadó. Tehát minden skatulya gyufánál, amit az angol polgár elhasznál, egynegyed pennyt kell fizetnie azért, hogy az arabok fölött az „idegen“ zsidó faj uralkodhassék. Ezt az adót a jövőben el is nevezhetnénk cionista adónak. Mindebből ez a következtetés vonható le:

Ha nem lennének zsidók a világon, az angol gyufa egynegyed pennyvel olcsóbb volna.

Ezek az antiszemiták érvei a zsidó Palesztina ellen. Ilyenekkel akarnak hatni az angol tömegekre, az angol pszichére, amely arról nevezetes ugyan, hogy a business az istene, de annyira mégsem kapzsi, hogy a gyufa megtakarítható negyed pennyért feláldozná az ország biztonságát és megszegné az ünnepelesen tett ígéretet. A komoly és súlyos Anglia a cionizmus mellett van.

A burgenlandi hősök

A puccsista Kovács-testvérek bünei

(Budapest, június 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A monarchista puccskíséret előkészítése miatt letartóztatott Kovács-testvérek ügyében Andrejka főkapitányhelyettes ma nyilatkozatot adott az újságíróknak. Kijelentette, hogy a puccstervezet nem önálló ügy, sok más ügy szálai is összefutnak benne. Szó sem lehet róla, hogy nyomozás egyes fejezeteit öt nappal hamarabb be lehessen fejezni. Eddig egyedül az ügy vagyoni jogi részeit tisztázta a rendőrség. A letartóztatottak tevékenységének nyomozását csak a Három Kapás-vendéglőben elfogottakra vonatkozóan fejezte be, akiket már átkísértek az ügyészségre. Az ő ügyükkel kapcsolatban egy kommunista-ügy nyomozása is folyamatban van.

Más rendőrségi nyilatkozat szerint megállapítható, hogy a Kovács-ügy gyanúsítottai kezdetben azt szerették volna elhitetni vallomásaikkal, hogy több politikuskat is köze van a machinációkhoz, hogy így megmenekülhessenek a felelősségre vonás teljes súlya alól. Az ügy a lehető legkomolyabban elterelődik a politikai térről és a rendőrségi vallomásokba önkényesen került bele több politikusnak a neve, akik azonban semmiféle összeköttetésben nem állottak a Kovács-testvérekkel. Kovácsék kalandos és vakmerő terveik megbeszélésén inkább olyanok szerepeltek, akik az elmúlt évek éjszakai verekedéseinek irányításában vettek részt. Ezek közül tizenegy embert a rendőrség letartóztatott.

A nyomozás megállapította, hogy a házkutatások alkalmával talált ekrazitot és más robbanóanyagokat a Kovács-testvérek és többi társaik Nyugatmagyarországról hozták, ahol mint fölkelők résztvettek a burgenlandi osztrákellenes támadásban. A rendőrség egyébként most elővette a régebbi bűnyügek aktáit, köztük az Erzsébetvárosi Demokráta Kör felrobbantására és Reismann zongoragyáros meggyilkolására vonatkozó iratokat. Azt hiszik, hogy ezuttal újabb nyomokat fognak találni annak megállapítására, hogy az elmúlt három év atrocitásainak kik a tettesei.

Kandia legfinomabb
csokoládédesszertjei:

„Yvonne“
„Osmana“
„Arangdollár“

most kerültek forgalomba.
Darabonként is kaphatók.
Mindenütt csakis ezeket
kérje. 1556

MŰTÁRGYAK
ÉKSZEREK
RÉGISÉGEK

Sternberg Oradea-Mare

LAKBERENDEZÉSEK
ZONGORÁK
SZÖNYEGEK

Ma véres...

akt

(Kolozsvár, június 25.) Több Landau „Adol“ akinek Lovag-Alexandru posgyen. Állandózetését, hogybért zsidónak“ meg a hetvenjárándóságait

Az életvlakbérleti törvéa házbér pontamondási ok, LMacavei ellenis jóváhagyta. megtörtént és féle ház felszerlakott ott s ezagzdájához és hogy Landau házigazda veje, tól, tanuk előtt nak, aki az új

A lakáshimegfelelő laká házigazdájának most sem hagyállított be a Lnagy larmát csa — Ma z az egész familiá Ezzel riasudvarra sietett, bert. Macavei a és ingerülten rá — Ugy a halsz, te zsidó.

Es a szomláttára a kezébetott. Az ütés kéLandaut, aki vé ezután még töb emberre, akinek siettek. A helysz totta, hogy L rára való tekinté csak egy negyed nül halált okozot let szerint egy tette meg.

Macavei a látta továbbállan detektivet és k osztály.

Török csapa

London, jú csapatkoncentrá nem tudják. A Boszporusznál e Oroszországból e részére. A gőzös

Róma, jun „Idea Nationala politikáját a Baltania és nem szláv tenger el országnak véde Magyarországot,

London, junagy beszédet talatban a népszö a keleti békét a régen megoldot bizonyítja, hogy lehet intézni. A kellene a békege az egyes nemzet küszöbölje.

GARDI és

fényképészeti m Cluj-Kolozsvár, s (v. Bartha Mikló

veteli

egészen léma vize palesztinai berlingjébe övedelmez ehát min-polgár l fizetnie egen zsidó vben el is ebből ez a

agon, az olcsóbb

zsidó Pa- re hatni az e, amely business az si, hogy a nyért felál- egszegné az ly és súlyos

sök

bünei let tudósító- előkészítése ek ügyében nyilatkozatot hogy a puocs- egy szálaí is la, hogy nyo- marább be le- y vagyoni jogi etartóztatottak Három Kapás- an fejezte be, e. Az ő ügyük- y nyomozása

zerint megáll- nitottai kezdet- vallomásaikkal, an a machiná- k a felelősségre- ehető legkomo- tól és a rendőr- tel bele több po emmitéle össze- cs-testvérekkel veik megbeszé- akik az elmul' itásában vettek a rendőrség le-

ogy a házkuta- s más robbanó- többi társaik mint fölkelők es támadásban. vvette a régebbi etvárosi Demok- on zongoragyáros at. Azt hiszik, ak találni annak három év atroci-

omabb

bládédessertjei :

ültek forgatomba. ként is kaphatók. átt csakis ezeket 1556

RENDEZÉSEK NGORÁK NYEGEK

Macavei postaszolga véresre verte házigazdáját,

akinel egy évig ingyen lakott

(Kolozsvár, június 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Többbizben foglalkozott már az Uj Kelet Landau Adolf kolozvári háztulajdonos ügyével, akinek Lovag-utca 7. szám alatti házában Macavei Alexandru postaszolga egy évig lakott teljesen ingyen. Állandóan azzal tagadta meg a lakbér kifizetését, hogy „Romániában román nem fizet házbért zsidónak“, sőt legutóbb fejszével fenyegette meg a hetvenesztendő Landau Adolfot, aki jogos járandóságait kérte tőle.

Az életveszélyes fenyegetés miatt és az új lakbérleti törvény ama fremdelkezése alapján, hogy a házbér pontatlan befizetése vagy nemfizetése felmondási ok, Landau kilakoltatási eljárást indított Macavei ellen és a bíróság ítéletét a törvényszék is jóváhagyta. Két héttel ezelőtt a kilakoltatás megtörtént és Macavei a szomszédos Szenes Károly-féle ház felszerében húzódott meg. Tizenkét napig lakott ott s ezalatt minden nap beállított régi házigazdájához és botrányos jelenetek között követelte, hogy Landau kártalanítsa őt a kilakoltatásért. A házigazda veje, hogy megszabaduljon a zaklatásoktól, tanuk előtt kétszáz lejt adott a postaszolgának, aki az ügy ilyen elintézésébe belenyugodott.

A lakáshivatal aztán Pata-utca 81. alatt megfelelő lakást utalt ki Macaveinek, aki volt házigazdájának megfenyegetésével azonban még most sem hagyott fel. Ma reggel hatalmas ruddal állított be a Lovag-utca 7. alatti ház udvarára és nagy lármát csapott.

— Ma zsidóvért akarok inni! Kipusztítom az egész familiát.

Ezzel riasztotta fel álmából Landaut, aki az udvarra sietett, hogy lecsendesítse a dühöngő embert. Macavei azonban nem hallgatott a jó szóra és ingerülten rárvált az öreg emberre.

— Ugy megütök, hogy rögtön szörnyet halsz, te zsidó.

És a szomszédokból összeverődött nép szemeláttára a kezében lévő ruddal Landau fejére sújtott. Az ütés közvetlen a halántéka mellett érte Landaut, aki vértől boritva összeesett. Macavei ezután még többször ráütött a földön heverő öreg emberre, akinek a hozzáátartozói a rendőrségre siettek. A helyszínrre kiszálló tisztiorvos megállapította, hogy Landau sérülése előrehaladott korára való tekintettel nagyon súlyos és ha az ütés csak egy negyedcentiméterrel beljebb éri, okvetlenül halált okozott volna. A hivatalos orvosi látélet szerint egy másik ütés Landau veséjét sérítette meg.

Macavei a rendőrség megjelenése előtt jónak látta továbbállni. Az eset megvizsgálására egy detektívet és két rendőrt küldött ki a bűnügyi osztály.

Török csapatkoncentráció Tráciában

London, június 25. Tráciában nagy török csapatkoncentráció folyik, amelynek célját még nem tudják. A Splendid nevű angol cirkáló a Boszporusznál elfogott egy orosz gőzöst, amely Oroszországból fegyvert szállított Kemál serege részére. A gőzöst Konstantinápolyba vontatták.

Róma, június 25. A kormányhoz közelálló „Idea Nazionale“ azt írja, hogy Olaszországnak politikáját a Balkán rekonstruálására kell irányítania és nem szabad megengednie, hogy a szláv tenger elnyelje a Duna völgyét. Olaszországnak védelmébe kell venni Ausztriát, Magyarországot, Törökországot és Bulgáriát.

London, június 25. Lord Robert Cecil nagy beszédet tartott a keleti kérdéssel kapcsolatban a népszövetségről. Kijelentette, hogyha a keleti békét a népszövetség elé hozzák, már régen megoldották volna. Ausztria példája bizonyítja, hogy a legégetőbb kérdést is el lehet intézni. A népszövetségnek gondoskodni kellene a békegaranciákról és főleg arról, hogy az egyes nemzetek között fennálló félelmet kiküszöbölje.

GARDI és TÁRSA Portrék. ÉYERMEKfelvételek. nagytlások. fényképzési műtermei Cluj-Kolozsvár, str. Saguna (v. Bartha Miklós-utca) 13

Loégett Bukarest legnagyobb gyára

A Franco-Romana szövögyár pusztulása. Az oltásban Károly trónörökös is résztvett. Ötvenmillió lej a kár

(Bukarest, június 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap este borzalmas tűz pusztította el Bukarest egyik legnagyobb gyárát, a Franco-Romana szövögyárát a Calea Mihail Viteazulon. A tűz este tizenegy órakor keletkezett. A szomszédos házak lakói vették észre legelőször, hogy a gyártelep felől szikrákat és sűrű füstfelhőket hoz a szél. Mire a tűzoltóságot értesítették, a lángok már a gyár főépületének padlásán és felső emeletén is elharapódtak.

Az oltás nagy igyekezettel indult meg. Kihívták a katonaságot is, amely szuronyokkal zárta körül a veszélyeztetett területet. A szuronyok mögött hatalmas kíváncsi tömeg tolongott. A forgalom az egész utcában megakadt. A tűzoltók motorfeoskondókkal lövelték a sűrű vizugarakat az égő épületre. Éjjel egy óráig az oltás teljesen eredménytelennek látszott.

A lángok lecsaptak az alsóbb emeletekre és éjjel után már a földszint ablakain is kinyultak a vörös csóvák. Félkettőkor udvari automobilon

megérkezettek Károly trónörökös. Utána több gépkocsin magasrangú tiszték. Ekkor már a főváros egész rendőrsége is alarmirozva volt. A trónörökös, aki tiszteletbeli tűzoltóparancsnok, maga vette kezébe az oltás irányítását. Több órán keresztül fáradság nélkül szaladt egyik helyről a másikra, utasításokat és tanácsokat adott. Példáját a tiszték közül is többen követték. Az önfeláldozó munka azonban már hiábavaló volt. Éjjel két órától kezdve ugyan csökkenni kezdett a lángok ereje, de mikor a nap felkelt, már látni lehetett, hogy a hatalmas gyárból csak a csupasz falak maradtak meg.

A késő reggeli órákban még sísteregve birkóztak a lángok a vízzel. Kora délelőtt volt már, amikor a tűzoltók eltávozhattak. A trónörökös, aki utolsóinak ment el a tűz színhelyéről, az egybegyűlt tömeg lelkesen megjelenezte. Délben kiszállt a vizsgálóbizottság, amely azonban még nem tudta megállapítani a tűz okát. A kár meghaladja az ötvenmillió lejt. Ebből az összegből biztosítás utján csak kilencmillió lej térül meg.

Megindul a csomagforgalom Európával, Ázsiával és az angol gyarmatokkal

(Kolozsvár, június 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A postavezérgazgatóság értesítése szerint Románia felvette a csomagforgalmat az összes európai államokkal (beleértve Oroszországot is), valamint Ázsiával és az összes angol gyarmatokkal. Az új rendelet szerint minden egyes külföldre küldött csomagot kísérőlevéllel kell ellátni (177. számú minta). A kísérőlevélre 30 banis okmánybélyeg és 25—25 banis statisztikai és segélybélyeg ragasztandó. Csatolni kell azonkívül vámbevallást is (185. számú minta). A százötven centiméternél terjedelmesebb és a törékenynek jelzett csomagok magasabb illeték alá esnek. Az illeték aranyfrankban értendő, egy aranyfrank június elsejei hatállyal negyven lejnek felel meg. Alábbiakban közöljük azokba az utóállamokba szóló csomagok

tarifáját, amelyekkel a közönség élénkebb összeköttetésben van.

Ausztria: Rendes terjedelmű csomag öt kilogramig súlyilléték: 1.97 fr., 300 aranyfrank bevallott érték után 15 ctm., vámbevallási illeték 50 ctm. Terjedelmesebb, vagy törékeny csomagok után öt kilogramig 2.55 fr. Pótlilletékek ugyanazok. Magyarország: Rendes csomagok 5 kg-ig 1 fr., 300 aranyfrank bevallott érték után 10 ctm., vámbevallás 50 ctm. Terjedelmesebb, vagy törékeny 50 ctm.-mal több. Csehszlovákiába és Jugoszláviába ugyanennyi. Németországba: Rendes terjedelmű csomag (fenti sorrend szerint) 2 fr., 15 ctm., 50 ctm. Terjedelmesebb, vagy törékeny 75 ctm.-mal több. Palesztinába küldött csomagokon értékbevallást nem lehet feltüntetni. 1 kg-ig 4.30 frank, 5 kg-ig 4.70 fr. az illeték.

Publikálták a Nemzeti Ipari Hitelintézetéről szóló törvényt

(Kolozsvár, június 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Monitorul Oficial“ mai száma közli az 1923 június 19-én Szinájában a király által szentesített 2364. számú törvényt a Nemzeti Ipari Hitelintézetéről. A törvényt június elsején szavazta meg a szenátus hatvanöt szavazattal három ellen.

A törvény felhatalmazza a pénzügyi, továbbá a kereskedelmi és iparügyi minisztereket, hogy az állam képviselőiben a Banca Nationalával közösen egy ötszázmillió alaptőke felett rendelkező részvénytársaságot alapítsanak. Ebből az alaptőkéből legalább kétszázmillió a Nemzeti Ipar és Hitelintézetre fordítandó. A hitelintézet (Societate Nationale de Credit Industrial) a nemzeti ipar helyreállítására céljaira szolgál. A törvény szerint a részvénytársaság fennállásának időtartama nincsen meghatározva ugyan, az államnak azonban joga van 30 évenként részesedését megvonni ettől az intézettől, amelynek székhelye Bukarest. Az intézet az országban fiókintézeteket, illetőleg ügynökségeket állíthat fel. Az állami tőkeérdekeltség és a Banca Nationala átengedheti az általa jegyzett címleteket.

Az állam garanciát vállal a Nemzeti Ipar és Hitelintézet által kibocsátandó pénztárjegyekért, azok kamataival együtt. Garanciát vállal továbbá a részvények szelvényeiért és jelzálogkötvényeiért. Az intézet által kibocsátott kötelezvényeket és pénztárjegyeket az összes állami pénztárak kötelesek elfogadni mint a Banca Nationala lombardjait. A Nemzeti Ipar és Hitelintézet címleteiben elhelyezhetők a kiskorúak vagyona, a gyámoltak járandóságai és hozományok. A letéptéztárak rendelkezésre álló letéjtjeiket elhelyezhetik a „Nemzeti Ipar és Hitelintézetnél, ugyanugy mint állami címletekben. Az intézettől szerzett annuitásos kölcsönök fizetésére a bíróságok kegyelmi haladékat nem adhatnak. Kivétel e tekintetben csakis az állam, amelynek elsőbbségi joga van és adóra lefoglalhatja a jelzett kölcsönöket.

Ha az adós elidegenítése vagy tékozlása következtében a kölcsön egészen vagy részben elveszne, akkor „bizalommal való visszaélés“ címén a törvény háromtól hét hónapig terjedhető szabadságvesztést helyez kilátásba. Az első harminc év alatt kibocsátott jelzáloglevelek, követelések, bizonylatok után a Nemzeti Ipar és Hitelintézet a bélyegilleték felét fizeti. Ugyiszintén a bejegyzési díjaknak is felét. A többi címletek illetékeire nézve az intézet nem élvez kedvezményt.

A Nemzeti Ipar és Hitelintézet minden ügylete kereskedelmi ügylet és per esetén a polgári bíróság illetékes ítélehozatalra. Működését az alapszabályok határozzák meg. Az alapszabályok módosítását minisztertanácsi engedéllyel a pénzügyminiszter javasolhatja a parlamentnek, amely előlött van hivatva dönteni. A csatolt területekre nézve a polgári törvénykönyv módosításáig a mostani jogi állapot mértékadó.

Nagyatádi mérsékletet hirdet. Budapestről jelentik: Csizmadia András nemzetgyűlési képviselő tegnap beszámolót tartott Orosházán. A beszámolón Nagyatádi Szabó István is nagy beszédet mondott a mérséklet és a tisztesség politikájáról. A birtokmegosztás aránytalansága miatt, az egészséges gazdasági fejlődés érdekében, elengedhetetlennek tartja, hogy a nincsteleneket fokozatosan földhöz juttassák. Ezt diktálja a jónász politikája, mert a szegénység terjedése olyan szociális kirobbanásra vezethet, amelynek hatását azok is megérik, akiknek van vesztendőjük. Sokan azt akarják elhitetni, — mondotta Nagyatádi — hogy parasztdiktatúrát csinálók és személyemet összehasonlítják Sztambulinszkyval. Tizenöt éve dolgozom az egészségtelen birtokmegosztás megváltoztatása érdekében s most e programomért ellenem akarják hangolni a népet. Lehetetlenségnek tartom, hogy az intelligencia ne lássa be a fixizetéstiek érdekében hozott áldozatainkat. Az államhatalom minden eszközével fentartjuk a rendet és fegyelmet, hogy egyesek saját külön céljaik érdekében egyik társadalmi réteget ne lázthassák a másik ellen.

ZSIDÓ KÖZÉLET

A Zsidó Nemzeti Szövetség választási szabályzata a XIII-ik cionista világtalálkozásra

(Kolozsvár, június 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Zsidó Nemzeti Szövetség nagyszabású bizottsága legutóbbi ülésén a következő választási szabályzatot hozta a XIII-ik cionista világtalálkozásra:

1. §. Minden sékelfizetőnek, ha a tizen-nyolcadik életévét betöltötte, ha a huszonnegyedik életévét betöltötte úgy passzív választójoga van a XIII-ik cionista világtalálkozás delegátusválasztásához.

2. §. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség, minthogy ezenfelül a sékelfizetők száma az ezret meghaladja, a Cionista Világszervezet szervezeti szabályzata 25-ik §-a értelmében, mint önálló országos szervezet hajtja végre a delegátusválasztást.

3. §. A delegátusok számának megállapításánál irányadó a sékelek száma, amely legkésőbbben f. évi június hó 27-ig a Cionista Világszervezet londoni központjához befolyt. Ez alapon a Világszervezet szervezeti szabályzatának rendelkezései szerint a londoni központ állapítja meg a delegátusok számát.

4. §. A választásokat a N. I. B. által kiküldött központi választási bizottság vezeti és ellenőrzi, mely jogosult a szákséghez képest új tagokkal kiegészíteni magát.

5. §. Az egyes helyi csoportok a jelöléseket megállapodás vagy szavazás útján eszközli és pedig joguk van minden 200 sékelfizetőig egy-egy delegátust jelölni, azonban pedig minden 200 után egyet. Ott, ahol helyi csoportok nincsenek, vagy ahol helyi csoportok vannak, de a többség akarata a kisebbség véleményét a jelölések tekintetében nem engedi érvényesíteni, 50 sékelfizetőnek is magadatik a jog arra, hogy delegátust jelölhessen.

6-ik §. A jelölések legkésőbbben június hó 27-ig a központi választási bizottságnak beküldendők. Ezentul érkező javaslatok figyelembe vehetők nem lesznek. A helyi csoportok a jelölésre vonatkozó hivatalos jegyzőkönyvüket küldik be, ahol pedig 50 sékelfizető végzi a jelölést, ott az általuk sajátkezűleg aláírt és a helyi csoport elnöksége által láttamozott nyilatkozat küldendő be. A jelölésekre vonatkozó előterjesztések postán, ajánlottan küldendők be az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Központi Választási Bizottságának címére (Cluj, Calea Regele Ferdinand 48).

7-ik §. A beérkezett és nem kifogásolt jelöltek neveit abc sorrendben a központi választási bizottság névjegyzékbe foglalja és azt megfelelő mennyiségben megküldi az összes helyi csoportoknak, egyesületeknek, ahol sékelfizetők vannak.

8. §. A választás technikai keresztülvitele céljából az egész országrész választóközpontokra osztandó fel. Körzeti székhelyül csupán azon községek jöhetnek figyelembe, ahol a sékelfizetők száma legalább 200 és megvan a készség arra, hogy a választással járó összes teendőket a Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodáját anyagilag nem terhelő módon vállalják. A körzeti beosztás hírlapilag közöltetik és erre vonatkozó felszólalások július 2-ig beküldendők. Amennyiben a számitásba jövő községek közül valamelyik fenti határidőig nem nyilatkozik arra vonatkozólag, hogy vállalja-e a körzeti teendőket, úgy ezzel egyáltalán meg nem bízható.

9. §. A választások egységesen az egész országban július 1. és 4-ike között lefolytatandók, melyen belül a községi választási bizottság maga állapítja meg a saját községében a szavazás napját és időtartamát.

(A választási szabályzat többi pontjait a következő számban közöljük.)

— **Abbázia ujjáébredése.** Teljes mértékben megindult a fürdőélet Abbáziában. Az előkelő internacionális közönség kitünően érzi magát. A fürdőigazgatóság a legtokéletesebb kényelemmel, szórakozásokról gondoskodik. A kiszolgálás kitünő, ellátás elsőrangú. Árak jutányosak, helyenkint átlag 40 lira teljes ellátással.

Uj vezetőség a kolozsvári ügyvéd kamara élén

Francu Amos lett az új elnök

A kolozsvári ügyvédi kamara élére tegnap új vezetőség került. A közgyűlést, amelyen az új elnökséget megválasztották Pop Dénes dékán kilenc óra után nyitotta meg a város háza tanácstermében és konstata, hogy az ügyvédi törvény 53. §-ának 2-ik bekezdése értelmében a közgyűlés nem határozatképes, mintán a tagok kellő számban nem jelentek meg. Kijelentette ennél fogva, hogy a közgyűlést nem lehet megtartani és el akarta hagyni a termet. Millea, Blaga és Nemes ügyvédek hozzászöttek és vissza akarták tartani, Pop Dénes azonban távozott.

Ezután Suciú János dr. emelkedett szölsára és azt bizonyította, hogy a közgyűlés nem új közgyűlés, hanem csak a réginek a folytatása, kijelentette, hogy nem veszik tudomásul az elnök távozását, aki ezáltal lépésével az egész ügyvédi kart provokálta a feltette a kérdést, akarnak-e a megjelentek új tisztikart választani, vagy sem.

Suciú felszölalása után Nemes Simon dr. határozati javaslatot olvasott fel. Eszerint a kamara állami intézmény, annak jellege csak nemzeti lehet s ennek a nemzeti jellegnek kidomborítása csak úgy történhetik meg, ha a bizottságokba olyan tagok kerülnek be, akik bírják a román nyelvet és mondja ki a közgyűlés, hogy az egész tisztikart lemondottnak tekinti. Ezt a javaslatot el is fogadták és ezután Suciú János elnökle alatt szavazatszedő bizottságot küldöttek ki, amely háromnegyed 11 órakor megkezdte a választásokat.

Az ügyvédi szövetség tagjaiul Francu Amost, Suciú Jánost és Ghilezán Liviuat, az ügyvédvizsgáló bizottság tagjaiul rendes tagokként id. Isacu Aurélt, Suciú Jánost, póttagokként Deleu Victort és Pop Juliánt, választmányi tagokként pedig Pap Vazult, Nemes Simont, Millea Aurélt, Blaga Aurélt, Negre Kamilt, Román Valért, Fabius Istvánt, Wenter Augusztot, Ötvös Lajost, Róth Hugót, Fischer Tivadart és Silay Istvánt hozták javaslatba.

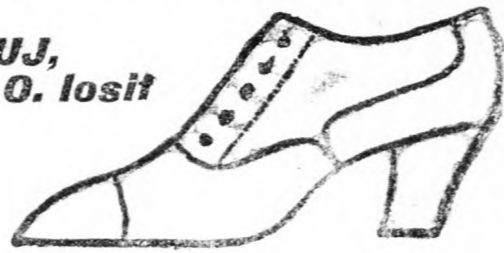
A választásoknak öt órakor volt vége, amikor Suciú János, a szavazatszedő bizottság elnöke jelentette, hogy összesen 116-on adták le szavazatukat és ebből 94 szavazat esett Francu Amosra, mint elnökre. A hivatalos lista egyébként is keresztül ment s minden egyes tagot a jelöltek közül megválasztottak. A választások eredményének kihirdetése után dr. Fischer József üdvözölte az új elnököt s a kisebbségek bizalmáról biztosította. Francu válaszában kijelentette, hogy öt minden cselekedetében az igazság fogja vezérelni és a kisebbségekkel szemben is ez az irányelv fogja munkájában vezetni.

* **Bürger-gyárak Tg.-Mures** vegyészeti osztálya szállít minden mennyiségben terpentint és ásványolajmentes carbolineumot.

RÓTH cipész

CLUJ,
Str. St. O. Iosif

volt
Szép-
utca

Sport kötött-szövött Áruház

aradi bőri és bőri-t-szövögyár lerakata

Kötött kabátok, svetterek,
kötött ruhák, harisnya és
keztü eredeti gyári árban
o o o kapható o o o

CLUJ, Wesselényi-utca 16 szám.

A mai valutapiac

Javul a lej Párisban és Zürichben. Esnek a nyugati devizák. A német márka újabb emelkedése. Bel-földön esik a magyar korona

(Kolozsvár, június 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lej a mai párisi nyitásnál 825-re, Zürichben 286-re emelkedett. A lej emelkedése következtében a külföldi devizák árfolyama lényegesen esett. Svájci frankot 35-ért, font sterlinget 890-899-ért lehetett kapni. A német márka a mai zürichi tőzsdén újabb három három pont emelkedéssel a szombati 48-as árfolyamról 51-re javult. A berlini tőzsdén a külföldi értékek rohamosan esnek. A bel-földi pénzpiacra a márka újabb javulást ért el. Az eddigi forgalomtalanságot enyhébb kereslet kezdi felváltani. Megállapítható, hogy a tőzsde forgalmának a megszorítása visszahozta a bizakodó hangulatot a berlini tőzsdére. A magyar korona — habár Zürichben változatlanul 6 1/2 — bel-földön tovább esett. A budapesti devizaközpont is emeli a külföldi devizák árfolyamát. Egy lejért már 42 1/2—46 1/2 koronát fizet.

Irányzat: Lejben, német márkában szilárdulás, magyar koronában gyengülés.

Június 25-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

4400—4500 külföldi magyar koronát,
6400—6450 bel-földi magyar koronát,
36500—36600 osztrák koronát,
8:28—8:29 francia frankot,
2:89—2:90 svájci frankot,
0:51 1/4—0:51 3/4 dollárt,
11:38—11:40 olasz lírát,
54800—55000 német márkát.

Valutapiac június 25-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1205, London 902, Newyork 196 1/2, Róma 892, Zürich 3530, Prága 593, Bécs 28:50, Budapest 250, Berlin 17.

Bukarest. Valuták: Márka 28—30, leva 190—200, török lira 115—120, font sterling 909—910, francia frank 1240—1260, svájci frank 36—37, lira 900—910, drachma 500—525, dinár 200—215, dollár 202—203, Napoleon 710—725, osztrák korona 32—33, magyar korona 190—193, cseh korona 600—610, lengyel márka 24—26.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 51—51, Newyork 558 1/2—558 3/4, London 2575—2578, Páris 3457 1/2—3455, Milano 2507 1/2—2500, Prága 1672—1672, Budapest 6:50—6:50, Belgrád 635—635, Bukarest 285—285, Varsó 55—55, Bécs 78 3/4—78 3/4, Bécs lebélyezett 78 1/2.

Páris. Nyitás: London 7465, Newyork 1618, Berlin 15, Róma 7260, Prága 4850, Bukarest 825, Zürich 290.

Berlin. Zárlat: Róma 5125, London 525000, Newyork 114250, Páris 7070, Zürich 20900, Bécs 160 1/2, Prága 3450, Budapest 1240.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 3237—3357, lej 42—46 1/2, fontsterling 33140—39340, márka 780—860, olasz lira 371—390, francia frank 515—532, szokol 247:50—259:50, svájci frank 1480—1540, oszt. korona 1165—1265, dinár 9400—9800, dollár 8262—8562, engyel márka 810—890.

A budapesti értéktőzsde zárata. Magyar Hitel 129.000, Osztrák Hitel 67000, Zabolai 42750, Rima 66500, Délvasut 43000, Államvasut 203.000, Kohó 230.000, Ganz-Danubius 4.900.000, Készén 688.000, Papir 13000, Slavonia 30750, Viktoria Bank 335000, Baróti 4200, Urikány 360.000, Láng 69.000, Lipták 10000, Schlick 51.000, Braszó 145.000, Cukoripar 875.000, Klotild 58.000, Temesi szesz 32.000, Beocsini 300.000, Salgó 238.000, Atlantika 33.500, Földhital 113.000, M-trágya 147.000, Olasz Bank 14250, Angol-Magyar Bank 2500, Leszámitoló 3100, Magyar-Cseh Bank 10500, Nova 52750.

Irodaberendezések

Kopenetz gépzemlé asztalosműhelyben olcsón szerezhetők be

Cluj, Honvéd-utca 92

HI

Az Uj Kelet az egyetlen napilapja. Előfizetési árak: Egy évfélre 320 lei, Felelős szerkesztő: ...

— A királyi

Varsóból jelentik: királyné vasárnap d zett. A román kirá és üdvözölte. A pá társaság elnöke, a t tonai és polgári hat dégeket. Mária kirá köztársasági elnök jelent Pilsudsky vo királyi pár néhány után megindult a kocsin ültek Ferdin elnök, a második feleségével, a harm Oriási embertömeg sok helyen áttörte a mussal ünnepelte a megérkezés után Tedeum volt, am Voicekovszky és ne mint a lengyel kor Délután nagy diplo

— Francia-né diákinterferencián. rádi internacionális d tén Moench francia igyekezzenek kiküszö az egymással tegye zötti ellentéteket. Till jezte ki Moench szav nemzetközi diákonf küldöttei kezét fogta

— Korányit kineveztek. Madrid báró párisi magyar megbízólevelét. Korán tul Spanyolországban

— Oroszors ellen. Moszkvából jel rovszky lausannei ord lása miatt teljes bojk a svájci állampolgárol sem vizumot, sem ke adnak Oroszországban vonják.

— A jóvátéte ságot küld Magyar A jóvátételi bizottság gyarország külföldi kapcsolatban elhatáro manyozására bizottság szágba. A bizottság p bizottság még nem v

— Visszavont feljelentést. „Aki s alatt közölt cikkünkre zatot kaptuk: Klein nem szökött meg, ha volt távol és ez idő Miksa kolozsvári ügy ban június 24-én vis a büntető hatóság be tévedésen alapult és sen intézték el.

— Felfüggesz lescu-ház evakuál. letesen foglalkozott a nak azzal a határozta jogerős ítéletével szer hogy a volt Wesselé Sipos Aladár ügyvéd tanárt huszonnégy ór lakásukra az építkező lescu-ögnék van szü önteti állástoglalásán gármeister a kilakolt ügy felülvizsgálására

— Ujból me Varsóból jelentik: A tőzsde újból megnyi — A belga k szelből jelentik: Alb leesett a lováról és

Mégis csak CZINK fest, tisztit vegyileg legszebben, legolcsóbban Cluj

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei, fele évre 320 lei, egész évre 620 lei.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő dr.

A királyi pár megérkezett Varsóba.
Varsóból jelentik: Ferdinánd király és Mária királyné vasárnap délelőtt tíz órakor ideérkezett. A román királyi párt óriási tömeg várta és üdvözölte. A pályaudvaron a lengyel köztársaság elnöke, a kormány összes tagjai, a katonai és polgári hatóságok üdvözölték a vendégeket. Mária királyné átölelte Voicakovszky köztársasági elnök nejét. A fogadáson megjelent Pilsudsky volt tábornagy is, akivel a királyi pár néhány percig beszélgetett, Cercele után megindult a menet a városba, az első kocsin ültek Ferdinánd király és Voicakovszky elnök, a másodikon Mária királyné és elnök feleségével, a harmadikon Bratianu és Vitos. Óriási embertömeg állt sorfalat az utcákon, sok helyen áttörte a kordont és nagy entuziaszmussal ünnepelte a román királyi párt. A megérkezés után a Belvedere kápolnájában Tedeum volt, amelyen csak a királyi pár, Voicakovszky és neje, Bratianu és Duca, valamint a lengyel kormány tagjai vettek részt. Délután nagy diplomáciai recepció volt.

Francia-német barátkozás a parádi diákkonferencián. Budapestről jelentik: A parádi internacionális diákkonferencia záró értekezletén Moench francia kiküldött kérte a diákságot, igyekezzenek kiküszöbölni a nemzetek, különösen az egymással tengeresen szembenálló népek közötti ellentéteket. Tillmans német diák örömet fejezte ki Moench szavai fölött. A beszéd után a nemzetközi diákkonferencia német és francia kiküldöttei kezét fogták egymással.

Korányi spanyolországi követté is kinevezték. Madridból jelentik: Korányi Frigyes társ párisi magyar követ ma délelőtt átnyújtotta megbízólevelét. Korányi párisi magyar követ ezennel Spanyolországban is képviseli Magyarországot.

Oroszország bojkottot kezdett Svájc ellen. Moszkvából jelentik: A szovjetkormány Vorovszky lausannei orosz béke delegátus meggyilkolása miatt teljes bojkottot mondott ki Svájcra és a svájci állampolgároknak. A svájciaknak ezennel sem vizumot, sem kereskedelmi engedélyeket nem adnak Oroszországban, sőt a kiadottakat is visszavonják.

A jóvátételi bizottság ellenőrzőbizottságot küld Magyarországra. Párisból jelentik: A jóvátételi bizottság mai ülésén foglalkozott Magyarországra külföldi kölcsönének ügyével. Ezzel kapcsolatban elhatározták, hogy a helyzet tanulmányozására bizottságot küldenek ki Magyarországra. A bizottság programjának megvitatásával a bizottság még nem végzett.

Visszavonták a Klein Sámuel elleni feljelentést. „Aki saját ügyvédjéi s becsapta” cím alatt közölt cikkünkre az alábbi helyreigazító nyilatkozatot kaptuk: Klein Sámuel kolozsvári kereskedő nem szökött meg, hanem üzleti bevérsárlása miatt volt távol és ez idő alatt tett ellene dr. Klein Miksa kolozsvári ügyvéd feljelentést, melyet azonban június 24-én visszavont és az eljárást ellene a büntető hatóság be is szüntette. A feljelentés tévedésen alapult és az ügyet az érdekeltek békésen intézték el.

Felfüggesztették a Luca P. Niculescu ház evakuálását. Tegnap számában részletesen foglalkozott az Uj Kelet a városi tanácsnak azzal a határozatával, amely a törvényszék jogerős ítéletével szemben utasította a rendőrséget, hogy a volt Wesselényi-utca 7. számú házból dr. Sipos Aladár ügyvédet és Tavaszi Sándor nyelvtanárt huszonnégy órán belül lakoltassa ki, mert lakásukra az építkező háztulajdonos Luca P. Niculescu-cégnak van szüksége. A kolozsvári sajtó egyöntetű állástoglalásának hatása alatt Utalea polgármester a kilakoltatást ma felfüggesztette és az ügy felülvizsgálására bizottságot küldött ki.

Ujból megnyitják a lengyel tőzsdét. Varsóból jelentik: A pénzügyminiszter elrendelte a tőzsdé újabb megnyitását.

A belga király a karját törte. Brüsszelből jelentik: Albert király sétalovaglás közben leesett a lováról és karját törte.

Bródy Sándor jobban van. Budapestről jelentik: A nagybeteg író, Bródy Sándor állapotában javulás állott be.

Holnap hoznak ítélet a bankóhamisítók bűnperében. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai törvényszék büntetőtanácsa ma folytatta a kihallgatást a bankóhamisítók bűnperében. Ma újból Farkas Józsefet hallgatták ki. Utána Gruber Samu ékszerész kihallgatása következett. Gruber elmondta, hogy Farkas hamis ötszázlevesekkel akart nála magyar koronát vásárolni. Délután a perbeszédre került a sor. Az ügyész beszéde után dr. Roxin György ügyvéd, Brasnyói védője tartotta meg védőbeszédét. Ítéletre holnap kerül a sor.

Sztrájk egy bukaresti gyárban. Bukarestből jelentik: A „Le Maitre” gyár munkásai sztrájkbaléptek. A gyarat erre való tekintettel valószínűleg katonailag rekvirálják és militarizálják, mivel a gyár ugyszólván kizárólag az államvasutak részére dolgozik. Az ügyészség elrendelte a sztrájkvezérek elleni eljárás megindítását.

Uj földgázforrások Nagybecskerek mellett. Belgrádból jelentik: A nagybecskereki földgázforrások kihasználása érdekében most tölnek az előkészületek. Ujabbán megint földgáz tört elő Nagybecskereken, ezuttal a városi szeszgyár udvarán. Ezt a forrást még nem tudták lefogni, a belőle előtörő gáz erejét a belgrádi akadémia tanára, Cvijics Jovan dr. geológus fogja megvizsgálni. A Nagybecskerek térszomszédságában lévő Ernestovac (Ernöháza) község mellett ugyanekkor több földgázkutató is fedeztek fel, amelyeknek egyikéből a gáz husz centiméter magasságig lövel fel. A meggyújtott gáz sárgás lánggal ég és nehezen oltható el. Az ernestovaci földgázforrásokat valószínűleg a környék közvilágítására fogják fölhasználni.

A megtért férj. A kolozsvári törvényszék büntetőtanácsa ma vonta felelősségre Lázár Jánosné, aki ez év április tizenkettedikén vitriollal öntötte le dr. Pálffy Jenőné. Lázár Jánosné azzal védekezett, hogy Pálffyné elcsábította az urát, aki mástól évig különváltan élt tőle.

Mindenáron vissza akartam szerezni az uramat. — mondja — ezért tettem. Nem akartam elcsufítani, csak megijeszteni, ezért hátulról öntöttem le és a vitriol csak a kabátja alját érte.

Lázár János, a vádlott férje, aki közben összebékült a feleségével, Pálffyné okozza családi tragédiájáért. A magánvádló, aki azóta repatriált, nem jelent meg a tárgyaláson és így a bíróság a tárgyalást bizonyítékok kiegészítése céljából elnapolta.

Házasság. Schönfeld Ellát (Sternberg Izsák régiségkereskedő sógornőjét) Nagyváradról eljegyezte Rosenberg József Érmihályfalváról. (Minden külön értesítés helyett.)

Házastársak, ha találkoznak. Berg Jozefin, Rudolt-ut 34. szám alatti lakos tegnapelőtt elment a Kalandos-utca 23. szám alá, hogy ott megtudja, a ház Molnár János nyugalmazott vasuti tisztviselő tulajdona-e még. Molnár ugyanis egykori férje Berg Jozefinnek, akinek több gyermeke is volt tőle. Az egyik gyermek kiskorú és nyomorék, akinek a bíróság 300 lej havi tartásdíjat állapított meg, de Molnár eddig még egy banit sem fizetett. Emiatt az asszony végrehajtási eljárást szándékozott indítani volt férje ellen, de előbb meg akarta tudni, övé-e még a ház. Molnár, mikor volt feleségét meglátta, rátámadt és megverte. Berg Jozefin, akit a szomszédok mentettek ki a brutális férj kezéből, tizennégy napon tul gyógyuló testisértés miatt feljelentést tett Molnár János ellen.

Bál — bicskázással. Curon József, Szabó Elek, Bakó György és Simonfi András szolgaleányok még a múlt hét szombatján bált rendeztek a Nádas-téren. A mulatságra meghívták Hideg József, Barabás Ferenc, Szép Lajos, Nagy Elek, Turós István és Demeter András nevű bárátaikat. A tánc végén szóváltás támadt közöttük s a két tábor haraggal vált el. Most szombaton Hideg József és társai rendeztek bált a Kis-utca 19. sz. alatt, Bukurnál. Az ellentábor is benézett a helyiségbe, de azzal, hogy még valami elintéznivalójuk van, tovább akartak menni. Ekkor összeszóvalkozás támadt Bakó György és Hideg József között. Hideg Józsefet Bakó többször arculütötte. Társának védelmére Demeter András állítólag kést

rántott és Bakónak támadt. Simonfi András azonban megelőzte és kését markolatig dőfte Demeter szívébe. A sujtás erejétől a kés pengéje kettétört. Demeter összeesett. Az inspekción rendőr már a földön találta, egyedül, mert társai elfutottak. A szerencsétlen embert kocsira tették, hogy bevigyük a klinikára, de utközben meghalt. A gyilkost le tartóztatták.

A kolozsvári nyomdászok János-ünnepélye. Gutenberg János emlékére a kolozsvári nyomdászok vasárnap tartották meg szokásos János-ünnepélyüket a Dónát-uti Szabóné-féle kert-helyiségben. Az ünnepélyen nagyszámban jelentek meg a nyomdászok, továbbá igen sokan Kolozsvár térszomszédságából. Szűcs János és Urzica György a János-nap jelentőségét méltatták. A Gutenberg-dalárda magyar és román tagozata szebbnél-szebb dalokkal szerepelt, Jancsó József saját költeményeit adta elő, Bellák Károly és Weisz Győző alkalmi verset szavaltak nagy tetszés mellett, a román nyomdászok pedig különböző táncokat mutattak be. Műsor után tombola, szépségverseny és egyéb vidám szórakozások következtek, végül tánc hajnalig.

Büntetések a hivatalos munkaszünet megszegése miatt. A kolozsvári rendőrség kihágási ügyosztálya ezer-ezer lej bírsággal sujtotta Marcinkievitz Lajos és Wolf Sámuel szabókat, Mózes József cipészt pedig ötszáz lejjel, mert a május tizenhetedik napi nemzeti ünnepen is dolgoztak.

Festőnövendékek kiállítás. Pap Sándor és Ács Ferenc képzőművészeti szabadiskolájának növendékei közül néhányan a sétatéri korcsolyapavillon egyetlen termében legujabb munkáik legjavát állították ki. A művek tapogatózó bizonytalanságait, fiatalos erőteltségeit el muszáj nézni a becsületos igyekezet láttára, amely minden képről szembeötlően leolvasható. És rajtuk van az átértett és artisztikus gonddal klasszikusan nemesre finomított tanítás hatása, amit Pap Sándortól nyertek és letagadhatatlanul odarögződött Ács Ferenc napos, levegős művészetének sok szépsége. Dévay Margit és Berényi Margit művészete mutatja a legtöbb haladást és legigazabban a művészetre való elhivatottságot. Berényi Margit könnyű és biztos technikája finom fantáziával párosul és egy kis kompozíciójában (Amor és Psyche) élesen mutatja fejlődése irányát és lendületét. Zöld háttérből kiemelkedő nagyobb portréja, aktjai, egy Kora és című vázna és nyugalmas, napos strandképe tulajdonképpen ígéretes és biztatón. Dévay Margit kétségtelenül legtudatosabb e művészágban. Jellemző ereje egy öreg asszonyról és öreg férfiről készített képein meglepő és egy fiatal fiúról odavetett vázlatos rajzából látszik, hogy kiváló portrétis-tának indul. Egyik külteki képe tele van finom hangulatokkal; Neumann Máriáról alkotott kiköpitett arcképe művészi fegyelmelzettségét igazolja. Mokossiny Kató egy bájos biedermeier-interiőr-jével, virágképeivel és egy Kolozsvár környékbeli tájképével tűnik ki, amely a természet melegét árasztja. Chiffa Helén lilába játszó téli hangulatai nagyon jók, de gyűjteménye legértékesebb munkája a szobasarak a szép, festői román varrottasokkal. Jacobele Tivadar biztos rajza, Nicora Simon élénk színű pasztelljei, különösen a szabadban dolgozó piktör, Szakács Lajos könnyed ecsetkezelése nagyban hozzájárultak a gyűjtemény nivósításához. Strauch Emmi és Porst Rózsika képei jó biztatások. A növendékek rajzain és festményein kívül Veressné Boros Dódi iparművész nő csinos, izléses börmunkáit, szép porcellánjait és ezüst-ékszereit is kiállította a rendezőség.

Másfélvi börtön emberölésért. Bar-bunca Miklós ez év januárjában vendégül hívta egyik barátját Opris Florát. Iddogálás közben a házigazda kiment a szobából és mikor néhány perc múlva visszajött, rátámadt Oprisra.

Miért csókolta meg a feleségem?
Majd nem várya be Opris válaszát, egy fahusággal fejbesujtotta, úgyhogy Opris egy óra múlva meghalt. A kolozsvári törvényszék büntetőtanácsa ma tárgyalta az ügyet és az enyhítő körülményeket figyelembevételével Bar-buncát másfélvi börtönre ítélte.

Elegáns tavaszi ruhákra legujabb divatu himzések divatlap szerint gyönyörtően készülnek a „Mühimző szalonban” Str. Memorandului 15. (v. Unió-u.) Ugyanott plisszirozás, gouvrirozás minden nagyságban.

C
k a nyugati
edése. Bel-
let tudósi-
nál 825-re,
emelkedése
ama lénye-
sterlinget
tárka a
pont emel-
51-re javult.
rohamosan
ujabb javu-
t enyhébb
at, hogy a
sszahozta a
A magyar
mul 6 1/2 —
evizaközpont
Egy lejért
ában szilár-

kolozsvárt:
ar koronát,
ar koronát,
onát,

át.
London 902,
3530, Prága
lin 17.

8—30, léva
font sterling
1260, svájci
phma 500—
03, Napoleon
33, magyar
—610, lengyel

rlin 51—51,
2575—2578,
—2500, Prága
Belgrád 635
55—55, Bécs

Newyork 1618,
350, Bukarest

ondon 525000,
h 20900, Bécs
0.

vatalos árfo-
42—46 1/2,
80—860, olasz
—532, szokol
—1540, oszt.
9800, dollár
—890.

n. Magyar Hitel
ai 42750, Rima
vasut 203.000,
00.000, Készén
0750, Viktoria
0, Kereskedelmi
ány 360.000,
k 51.000, Bras-
lotild 58.000,
300.000, Salgó
113.000, Mú-
Angol-Magyar
gyar-Cseh Bank

zések

talosmühely-
szerezhetők be

tca 92

an Cluj

Közgazdaság

A lej Párisban: 870. A lej a mai párisi nyitáskor 825-re emelkedett. A zárlatnál **ujabb 45 pont javulást ért el, 870-nel jegyezték.** Érdeklődünk a lej újabb emelkedésének okairól a vezető pénzügyi köröknél, ahol kijelentették, hogy a lej újabb emelkedő tendenciája a pénzügyminiszter külföldi utjával van kapcsolatban. Nem tartják kizártnak, hogy a pénzügyminiszter tervének megfelelően sikeres tárgyalásokat folytathat egy nagyobb külföldi kölcsönről. Mindenesetre közgazdasági szempontból kívánatos volna, ha a lej javulása helyett a **külföldi tőzsdéken stabilizálná.** A lejnek egy újabb átmeneti emelkedése csak újabb meg-rázkódást hozhat a gazdasági életre.

Ujabb emelkedések a budapesti tőzsdén. Budapestről jelentik: Az értékpapírpiacon az árak ugrásszerűen emelkednek. A Ganz-Danubius a legutóbbi zárlatnál 4400000 korona volt, a mai tőzsdén ötszáz ezer koronás javulással 4900000 koronával jegyzik. A többi papírok is nagy emelkedést mutatnak.

A kolozsvári kamara kedden délelőtt veszi át székházát. Megirtuk, hogy a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara ismét visszafoglalja székházát. A visszaadás hivatalos eljárása kedden délelőtt fog végbemenni, amikor a hadtestparancsnokság és a kamara képviselői jegyzőkönyvet vesznek fel az átadásról. A székházat renoválni fogják és a második emeleten lévő kilenc helyiségben elhelyezik a kolozsvári iparfelügyelőséget, a munkaügyi hivatalt, a mértékhatóságot és a statisztikai hivatalt, a gyáripárosok szövetségének helyiségét, a Faegyesületet és a különböző szindikátusokat és a Malomszövetséget.

A Banca Romaneasca párisi fiókja. Egyik bukaresti lap jelentése szerint Bratianu V. pénzügyminiszter külföldi utján a Banca Romaneasca Párisban felállítandó fiókjáról is tárgyalni fog. A párisi fiók az állam külföldi pénzügyi intézkedéseit és devizaügyleteit fogja lebonyolítani.

Az egészségtelen ipar ügye. Több ízben írtunk már arról az akcióról, amelyet az erdélyi és a bánáti érdekeltségek indítottak a kormány ellen az egészségtelen iparral szemben elfoglalt álláspontja ellen. Tudvalevő, hogy a kormány regáti törvények alapján több erdélyi és bánáti üzemet ki akar telepíteni olyan községekbe, amelyek az üzem vagy a gyártelep létesítése óta egy bizonyos körzetben belül annyira kiépültek, hogy a közelben működő gyárak füstje, vagy a gyártott anyagok robbanékonyasága, vagy melléktermékeinek mérges anyaga veszélyeztetheti a környék lakóinak egészségét. A törvény azonban könnyen alkalmazható olyan gyárakra és üzemekre is, amelyek ebből a szempontból nem kifogásolhatók, ellenben rendkívüli károkat okozhat úgy a vállalkozóknak, mint a munkásoknak, magának a községnek is, ha kitelepítésre kötelezhetnek. Az érdekeltek holnap délután az iparkamarában megtartandó értekezlet során memorandum megismerését fogják elhatározni, amelyet a kereskedelmi és iparügyi miniszter elé juttatnak.

Fahivatal Bukarestben. Bukarestből jelentik: A kormány elhatározta, hogy az iparügyi minisztériumban fahivatalt állít fel, amely az ország faellátását központilag fogja intézni. Ugy az ajánlatok, mint az ellátásra vonatkozó igénylések az új hivatalhoz fognak befutni.

Mintavásár és gazdasági kiállítás Königsbergben. Königsbergből jelentik: A königsbergi mintavásár keretében gazdasági kiállítást rendeztek. A kiállításon több mint 350 cég van képviselve. Ezenkívül tenyészállatokat is kiállítottak, amelyeket a kiállítás befejeztével díjazni fognak.

A mezőgazdasági termékek osztályában Keletporoszországon kívül egész Németország, a német-svéd magnemesítő társaság, valamint számos termény- és magnagykereskedő cég és szindikátus vesz részt. Különös vonzórővel bír a gazdasági kiállítás tudományos alosztálya, amelynek létrehozásában a königsbergi egyetem tudományos intézetei, a német birodalom mezőgazdasági iskolái és keletporoszországi mezőgazdasági kamara fáradoztak.

Magyarország csak barackot és almát exportál. Budapestről jelentik: A gyümölcs-exportőrök most, amikor a termésjelentések szerint körülbelül látható már, hogy milyen lesz a gyümölcstermés eredménye, kidolgozták az exportra vonatkozó terveket. A külföldi piacokra egyelőre még nem kezdődött meg a szállítás nagyobb mértékben, mert a cseresznye nem exportálható. A meggy szintén csak kis tételben kerül a piacra, mert a termés igen gyenge volt. A szilva igen gyengének ígérkezik, úgyhogy még a belföldi szükséglet kielégítésére is alig lesz elegendő. Az idén csak barack és alma jöhet számításba a kivitelnél.

Uj dohánygyárak Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy a folyton emelkedő dohányszükséglet kielégítésére új dohánygyárakat építtet. A dohánygyárak közül kettő nagyobb szabású lesz, egy kisebb, mind a hármat azonban a legmodernebb gépekkel és felszereléssel fogják be-berendezni. A két nagyobb gyárat Nisben és a délszerbiai Velezben építik, a kisebbet pedig a dunamelletti Szmederovóban.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Heti műsor

Kedd: Bajadér. (28-adszor. Tompa Béla vendégjátékával. Bérletszűnet. Premier helyárrakkal. Sorozatszám 452.)

Szerda: Makrancos hölgy. (Uj betanulással és új szereposztással. Az irodalmi munkásciklus 6-ik utolsó estéje. Premier helyárrakkal. Sorozatszám 453.)

Csütörtök: János Vitéz. (Tolnay Andor vendégjátékával. Premier helyárrakkal. Bérletszűnetben. Sorozatszám 454.)

A színházi iroda hírei

A Hermelines nőnek, Gilbert az Ártatlan Zsuzsi komponistája legsikerültebb mesterművének szereposztása parádés lesz. A két nő főszerepet Kolbay és Somogyi Emma fogják játszani. A férfi főszerepet az első két előadásban vendégként Tolnay Andor, a nagyváradi színház jeles bonvivant-énekese, a harmadik előadástól kezdve pedig felváltva Sümegi Ödön és Takács Mihály játssza. A Hermelines nő négy első előadására: péntekre, szombatra, vasárnapra és hétfőre árusítja a pénztár a jegyeket. — Ma este a Bajadér Radjami szerepében fejezi be Tompa Béla sikeres vendégszereplését. — Rendkívüli az érdeklődés a szerda esti Shakespeare-előadás iránt. Két évi pihentetés után új bemutatással és új szereposztással fog ezúttal színrekerülni a Makrancos hölgy, Petruchiót Táray Ferenc, a bős Katát pedig Poór Lili fogja játszani. A nagyváradi énekes színésze csütörtökön este legparádésabb szerepét, a János vitézt fogja játszani.

O-R-G-A

irodák a legközelebbi kivitelű román, magyar és német betűrendszerekkel jutányos árban kaphatók:

EMIL BLAGA
CLUJ

SPORT

Haggibbor—Makkabea 2:1 (0:1). Nagyváradi jelentik: A két kitűnő zsidó csapat találkozását nagyszámú közönség nézte végig. A nagyváradi pályán lefolyt mérkőzés lekötötte a nézők figyelmét és a Haggibbor nívós játéka általános tetszést keltett. Bár a csapat, különösen a csatársor, nem produkálta multheti kitűnő játékát. A nagyváradi Makkabea egy technika, mint szívósság tekintetében messze a Haggibbor mögött maradt, de óriási lelkesedést és küzdeniakarásnak a legnagyobb dicsőretet érdemli. A Haggibbor csapata nélkülözötte Jakobit, míg a Makkabea Wesel és Fischer volt Haggibbor-játékosokkal megerősödve vette fel a küzdelmet. Haggibbor-támadásokkal kezdődött a játék, mely állandóan a Makkabea térélen folyt. A Makkabea csak szörványos lefutásokkal próbálkozott. Egy ily lefutásból a középre adott labda Gombos kezére pattant a büntető területen belül és a megített tizenegyes gólt eredményezett. Az elért eredmény lelkes munkára serkentette a nagyváradi csapatot, míg a Haggibbor láthatóan kihozta nyugodt játékából. A csatárok idegeskedtek és a Makkabeának sikerült a féldíj végéig megtartania az elért eredményt.

A második féldíjben Pollák veszi át a csatársor kommandóját, Reményi hátra vonult Pollák helyére. A változtatás a csapat előnyére szolgált, mert a csatársor sok erős támadásokba kezdett és már a harmadik percben a csatársor összejátékából Braunhoz kerül a labda, aki azt 20 méterről nagy erővel góllá lötte. A Haggibbor fokozza a tempót, támadást támadásra vezet és a 25-ik percben Braun újabb gólt lőtt. A gól után alábbhagy az eddigi tempó, a Haggibbor láthatóan megelégszik az eredménnyel. A játék vége felé a Makkabea utolsó kiegyenlítői törekvései eredménytelenek maradtak.

Victoria—NAC. Kolozsváron a Victoria nagy formában lévő csapata a kitűnő NAC-ot látta vendégül. Bár a mérkőzésen nagyrésztben a NAC volt fölényben, a Victoriának is voltak kitűnő esélyei: A NAC-ban a csatársor, a Victoriában pedig a védelem játszott kitűnően. Az első féldíj eredménytelensége után a második féldíjben fokozottabb a tempó, azonban a védelmek részen vannak és egyik részről sem esik gól. Czinczár jó bíró volt.

Vidéki eredmények. Marosvásárhelyen a KAC Marcinkievitzet nélkülöző csapata 2:0 arányú vereséget szenvedett az MTK-tól. A KAC veresége meglepetés, mert az MTK sem produkált különösebbet. Bíró: Jakobi Dudi. **Petrozsény.** Kinizsi—Camp 2:0. **Máramarossziget SzSE—Sámsjon** 2:1. **Temesváron** atlétikai verseny volt a TAC rendezésében különösebb eredmény nélkül. Gloria—CFR—Kadimah 3:0. **Aradon** az Unirea—AMTE mérkőzés 1:1 arányban végződött, míg az AAC atlétikai versenyének kiemelkedő eseménye, hogy az 1500 mtr. síkfutásban Schwälengraber (AAC) 4.32.2 mp-cel új országos rekordot állított fel, Vajna (KAC) 3.30-cal megjavította saját eddigi országos rekordját.

Külföldi eredmények. MTK—Szombat-helyi AK 2:0 (1:0). A legjobb magyar csapat címért mérkőzött a két csapat semleges pályán Győrött. A mérkőzést az MTK csak nehezen tudta megnyerni a kiváló vidéki csapattal szemben. — **A MAC vasárnapi atlétikai versenyének szenzációja** dr. Haluska (BFAC) hét méter 22 centiméteres távolugrása (országos rekord). — **A III-ik kerület vasárnapi uszóversenyén** Eperjessy (MAFC) 100 méteren egy perc 03.8 mp., 500 méteren pedig 6.57.6 mp.-cel új országos rekordot állított fel.

* **Strandruhák, dresszek, cipők és sapkák** gyönyörű kivitelben kaphatók Sugár & Co. sportáruházában Cluj, Calea Victoriei 5. Téniszszőnyegekben és felszerelésekben nagy választék.

Rothmann Márton szabókelekek és Cluj, str. Maria (v. Mátyás kir.-ulea) 2. sz. rövidaru raktára. Elő és nagyban és kics nyben. Vidéki megrendeléseket postán eszközölők

TUNGSRAM A legjobb villanyóra! Mindenütt kapható!

Kedd, 1923 máj

Könyv

GISZKA
AZ UJ P
KÖNY
VERSEK

KABB
ÉS CSO
MISZTIKU
A

MÁSÓ
Utazásom

PANETH HERI
SAJTÓ ALÁ RE
A

Az Uj Kelet
Strada 5

WEISZ

uri divatáruháza

14 napl s
vásárt

Ki á r u s i t

50 grammos
lap à lej.
1000 drb fér
kalap à lej.
Shimmy nyak

Az összes raktáron lev

Csak 14 napig!

Leszáll

Weisz

divat

Cluj, Cal. Reg.

Cosmanosi m

gyönyörű m

Mintás batisz

Divatmintás g

Duplaszéles s

nok minden

la. Kelengyev

Epongeok, e

szes nyári c

nagy v

Csecsemők,
kekideális á

Könyvujdonságok!

GISZKALAY JÁNOS
**AZ UJ PRÓFÉCIAK
KÖNYVÉBŐL**

VERSEK — ÁRA 60 LEJ

**KABBALISTÁK
ÉS CSODATEVŐK**

MISZTIKUS TÖRTÉNETEK
ÁRA 24 LEJ

MÁSODIK KIADÁS

Utazásom a szentföldön

PANETH HERMANN UTJEGYZETEI
SAJTÓ ALÁ RENDEZTE SZABÓ IMRE
ÁRA 8 LEJ

Az Uj Kelet könyvosztálya Cluj
Strada Baron L. Pop 10

WEISZ SIEGFRIED

úri divatruház CLUJ Cal. Reg. Ferd. 6.

**14 napl szenzációs
vásárt rendez!**

Kiárúsításra kerül:

50 grammos nyulszőrka- lap à lej	125
1000 drh férfi nyulszőr- kalap à lej	140
Shimmy nyakkendő à lej	25

Az összes raktáron levő szármakalpok leszállított
árban
Csak 14 napig! Csak 14 napig!

Leszállított árak!

**Heller,
Weisz & Molnár**
divatruházában
Cluj, Cal. Reg. Ferd. (Wesselényi-u.) 6

Cosmanosi mosó voálok gyönyörű mintákban	53.—
Mintás batisztok	45.—
Divatmintás grenadinok	98.—
Duplaszéles sima grenadi- nok minden színben	61.—
Ia. Kelengyevászon	38.—

**Epongeok, etaminok és az ösz-
szes nyári divatujdonságok
nagy választékban.**

**ABBAZIA
FÜRDŐSAISON**

**Ajánlható hotelek, szanatóri-
umok és penziók:**

Palace Hotel, Nemes Kurhaus,
Dr. Lakatos Hotel, Pension
Quisisana, Villa Jeanette, Dr.
Lakatos Hotel Bristol, Hotel
Pension Breiner, Hotel Quar-
nero, Hotel Speranze, Hotel
Savoy, Hotel Regina (Stefa-
nia), Pension Augusta, Hotel
Pension Schweitzerhof, Pen-
sion Quita, Kurhaus Dr. Mahler

Penzióárak 25 lírától 45 líráig. — Elsőrangú ellátás.
Felvilágosítást és prospektusokat ad Forrai Mihály,
Banát-iroda, Temesvár

Lusztig és Nussbächer
cukorkakülönlegességek állandó raktára
Cluj, C. Reg. Ferdinand 31

Legolcsóbban
fest, tisztít az

UNIO
gőzmosógép
Cluj, C. Reg. Ferd. 133

Agyag és Vegyipari Rt. Szatmár
Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontzsirt,
mütrágyát, szappant, kocsikenőcsőt, gép-
zsirt, téglát stb. Vesz: csontot, száraz
és vizes huslást, nyers és olvasztott
raggyut

Arcod bőre hogyha
Nagyon zsiros,

KAISER BORAX

Jó hatása biztos.

**Vas- és faipari
szerszámgépeket**

és szerszámokat, benzín elektro-
motorokat és dynamókat, gép-
szijákat, olajokat, gőz-, víz- és
gázarmaturákat, gázcsöveket és
gázcsőidomdarabokat (fiting),
szivattyukat, továbbá műszaki
és elektrotechnikai cikkeket a
legszakoszerűbben és legjobb
minőségben szállítja

TECHNIKA R.-T.
Targu-Mures

Sürgönyeim: Technica. Telefon 3-36

Modern üvegesiszolda és tükönárugyár

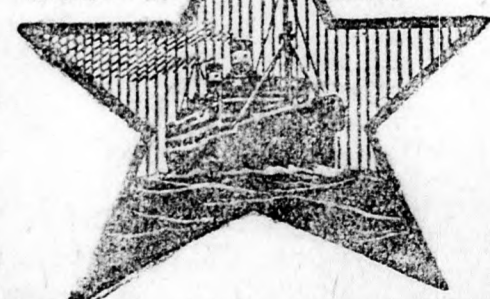
PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD),
STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tükroket és butor-
üvegeket minden Ujrafoncsorozás
méretben és
mennyiségben! Kérjen árajánlatot

CHARGEURS
★REUNIS★

ARGEN-
TÍNIA BRA-
ZÍLIA

Legnagyobb francia

Délamerikai vonal

Vezérképviselőt Nagyrománia részére

ADOLF SALOMON FIA

Bucuresti, Str. Paris 14

Hajóra szállás:

Hamburg, Havre és Bordeaux-ban

Kitünő kiszolgálás, nagy kényelem, elsőrangú ellátás,
gyors utazás, külön kajutok. 1542

BERSON

**GUMMI SAROK
ÉS GUMMITALP**
a legjobb anyagból
MINOSEGI MARKA

Csecsemők, kisgyermek-
kedvével járó **Höfer-féle gyermek hintőpor** és Höfer-félegyermek-
orém!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lej. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lej. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szóig — 20 lej. Jelíges hirdésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lej 60 bani bélyegköltés fizetendő.

Név-jegyeket,

születési, eljegyzési, esküvői kártyákat és mindenféle mulatsági meghívókat legszebb kivitelben készít a

Kadima-nyomda Cluj

Perfekt gyors- és gépirónót felvesz az Uj Kelet kiadóhivatala.

Ólomhamu körülbelül 150—200 kg jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Modern keményfa haló és teljesen új konyhaberendezés elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban

Férjhez adnám intelligens, 28 év körüli izraeli fiatalemberhez — lehetőleg a borkereskedőszakmából — rokonomat. Jövő biztosítva. Teljes című levelek „Boldog jövő” jelíggel a Kelet hírlap-irodába Aradra intézendők. 5786

Egy teljesen felszerelt pótkávégyár Debrecenben 120.000 Lejért azonnal átadható a berendezés leltáráról felvilágosítást ad Káhn Áron, Halmi. 5779

Telefon 81.

Ládagyár

Főküzlet: Egeres

Mindenemű ládákat és fadóbozókat összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napi áron

Sajovics és Lebovits fakeskedés és ládagyár Cluj, Strada Cernauți (volt Kajántól-ut) 1 szám

DIANA fürdő és vizgyógyintézet

szénsavas-fenyőkivonat, kén, só, villany, hőlég, nap stb. stb. fürdővel.

Vezető orvos dr. Porsche

ideggyógyász. — A fürdőben úgy a gőz- és kádfürdő, valamint a vizgyógy- és napfürdő, zuhannyal, a Szamos-víz hiány dacára, mindennap friss vízzel a közönség rendelkezésére áll.

Betegség miatt kiadó egy orth. kóser villanyerőre berendezett szállásgyár, mézárászék és egy nagy istálló. Bővebbet Rudolf u. 20. alatt. 5785

Ügyes segéd üveg- és porcellán szakmában felvétetik. Ajánlatot kér Schimmer Ernő Dej. 5784

Gyógy-növényeket

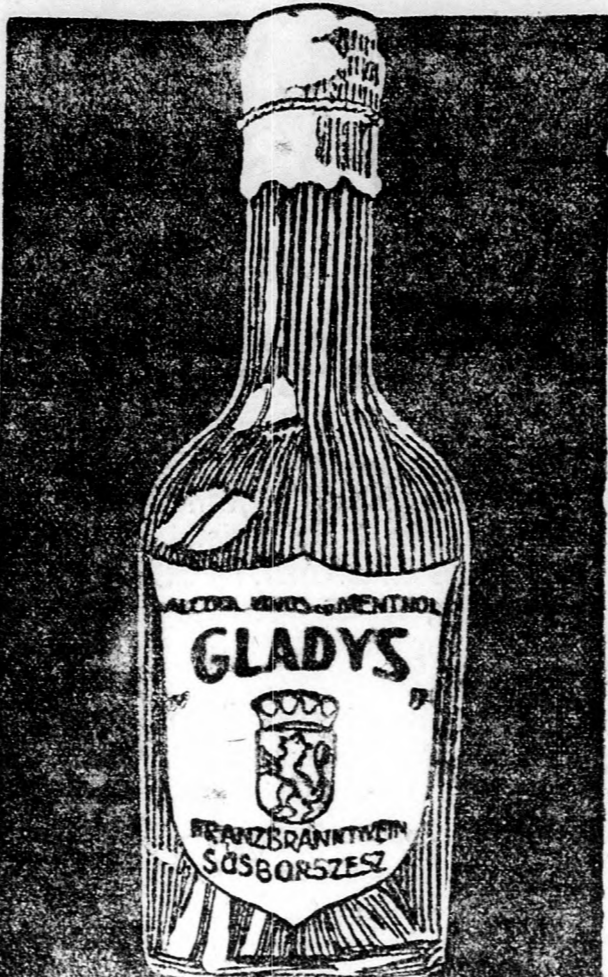
körisbogarát és anyarozsot vásárol a „HERBA” vállalat, Cluj, Strada N. Iorga 2. 1562

Italszakmában jártas agilis utazót keresünk. Bihar-, Arad-, Temes-, Krassószörény- és Hunyadmegye területére. Bogza likörgyár, Cluj, Calea Regele Ferdinand 70. 5783

Gyatu nagyközségben piac mellett, főutcában ujonnan épült 3 szoba, konyha, üzlethelyiség, raktár, pincék, istálló, udvar 10—15 évre kiadó. Bármily üzleti célra igen alkalmas. Bérleti megfizést kapna ugyanazon helyiségben elhelyezett poharazási italmérési engedély kezelésére. Bogár és Szántó Erdélyi Kereskedelmi R.-T. 5782

Provizíós pénzbeszedő felvétetik. Jelentkezni lehet Keren-Hajesszod irodában d. e. 11—12 és d. u. 3—6-ig. 5780

Kenyérhaját keresek megvételre, nagyobb mennyiségben is. Pata-utca 34.

Gladys a nevem, jöttem, láttam, győztem!

Herczeg Géza vegyészeti gyára Cluj

Uj rövidáru üzlet!

Uj rövidáru üzlet!

Husz év óta fennálló miderkészítő üzletmet rövid- és divatáruval kibővíttem

1548

Rosenzweig E. párisi mellfűző műterme Cluj, str. Reg. Maria 6

Konkurs

Bei der israelitischen Kultusgemeinde Sucava Bucovina gelangt die Stelle eines **KANTORS** für die grosse Synagoge per sofort zur Besetzung. Der Kantor muss einen Chor ausbilden und leiten können und in der grossen Synagoge vorbeten. — Bevorzugt wird ein Bewerber der musikalisch theoretisch ausgebildet ist. Petenten haben ihre genau instruierten Gesuche unter Anschluss ihrer Personaldokumente und unter bekenntgabe ihrer Gehaltsansprüche dem gefertigten Vorstand vorzulegen. — Für den israelitischen Kultusvorstand Der Präsident

Engros

Karlsbadi porcellán edények, tábla-üveg.

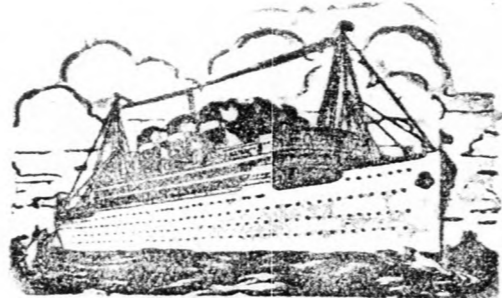
Endetall

Mindenféle poharak, palonok, demalock,

lámpaárak bármily mennyiségben legelőnyösebben

AUSLÄNDER LAJOSNÁL

CLUJ, Piața M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39, Telefon 954.

Fabre Line

FRANCIA HAJÓZÁSI TÁRSASÁG

Constanța-Newyork

Legközelebb indulnak:

- „Madonna” július 9-én
- „Braga” augusztus 9-én
- „Canada” szept. 9-én

közvetlen hajójáratok minden hónapban. — Átszállás nélkül. Csak egy vizum (az amerikai) szükséges. — Augusztus 1-től rendszeres hajójáratok Constanța—Jaffa (Palesztina) és Marseille között. — Rendkívül kedvező feltételek. — Felvilágosításokat nyújt, prospektusokkal és hajójeggyel szolgál a

FABRE LINIE S. A. R.

BUCUREȘTI, PASÁG, COMOEDIA

SZERKESZTŐSÍVIVATAL ÉS
Cluj, Kolozsvár
L. Pop (Brassay-utca)

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal
Zs. N. Sz.

A kéziratok szerkesztőség
zendők. Kéziratok
adunk

Cluj-Kolozsvár

A lakás

Ha egy nunk ennek legtalálható megindítani a öt éve lesz ne csenedesedett az hogy nem ölik val, hogy hiva kezdetét vette béke korszaka nem akart eljö is ott terpeszk szerintézkedése vételes hatalm békét sokkal ne borut. Politiku év óta egyéb a legalkalmasat lására. Mert a kellett likvidál az államélet be detét vehesse termelő munka haladva lehet emelte torlaszok egyrészt mert a csolta, másrészt akiknek a hábo zisztenciát jele birtak belenyug kébe. De lassan denek a háboru tokra támaszkod igazságtalan rend helyüket a rend

Egy ilyen össze a mai nap szüntette az össz esedékes volt, mert csak mint lakosság feje fele zeti szempontok védelmezett any injekciókkal meg kellemetlen emlé életét. A háboru hadiszükséglet városokba, szüks lakásokat a tulaj zése alól és a ki kodjanak a katon a lakáshivatal ke volt s a társada nyugodott, mert befejeztével a megszűnik. De ne ugyszólván törvé és különösen itt amikor a magán lakásokra nézve nélkülözött mind román politikus k ben ezen a tére bolsevizmus: laká

Am a román még ez is érthető csoportosítás törté goknak szükségese a városokba özőnl yezéséről. Minden lékezetében van amikor a lakáshiva ládok ezreit tettél